

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
Γ' ΤΑΞΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 02 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022**

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ

1η δραστηριότητα

A1.α) Στη δεύτερη και τρίτη παράγραφο του μη λογοτεχνικού κειμένου παρατίθενται τα προβλήματα που προκαλούνται στον πλανήτη λόγω των διατροφικών συνηθειών του ανθρώπου. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι, εξαιτίας της αντικατάστασης της μεσογειακής διατροφής από τροφές πλουσιότερες σε σάκχαρα και λίπη, αφήνεται ένα κατάλοιπο στο περιβάλλον. Αυτό αποδίδεται στο γεγονός ότι έχουν αυξηθεί τόσο ο πληθυσμός του πλανήτη όσο και η κατανάλωση πόρων από τον άνθρωπο, αν και παράλληλα μεγάλο μέρος τους πετιέται, οδηγώντας εκατομμύρια ανθρώπους στον υποσιτισμό.

(75 λέξεις)

β) Ο συντάκτης του κειμένου χρησιμοποιεί την επίκληση στο συναίσθημα, προκειμένου να πείσει τους αναγνώστες για τη θέση του, ότι δηλαδή ο άνθρωπος οφείλει να διαχειριστεί συνετότερα την κατανάλωση της τροφής, ώστε να μην επιβαρύνει το περιβάλλον με απόβλητα. Γι' αυτόν τον λόγο χρησιμοποιεί ως μέσο πειθούς το α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο («δανειζόμαστε») που σε συνδυασμό με τη χρήση της προστακτικής έγκλισης σε σημεία του κειμένου («θυμήσου», «Στήριξε») εκφράζει προτροπή. Τέλος, με τη χρήση μεταφοράς («μαγειρέψουμε» έναν καλύτερο κόσμο) προσδίδεται αμεσότητα και ζωντάνια στο κείμενο. Εναλλακτικά, μπορεί να αξιοποιηθεί και η πολλαπλή χρήση του θαυμαστικού («διαφορά!», «μπουκιά!», «πλανήτη»), η οποία προσδίδει έμφαση στον λόγο του συντάκτη.

2^η δραστηριότητα

A2. α) Η πρώτη παράγραφος του μη λογοτεχνικού κειμένου έχει την εξής δομή:

Θεματική περίοδος: «Η τροφή μας προέρχεται...υγιές περιβάλλον»

Λεπτομέρειες - σχόλια: «Για κάθε μπουκιά...ενέργεια»

Κατακλείδα: «Τελικά, ...για να είμαστε υγιείς»

β) θέτουμε: βάζουμε, τοποθετούμε

ενημερώνοντας: πληροφορώντας

επιχειρεί: προσπαθεί, επιδιώκει, αποπειράται

3η δραστηριότητα

A3.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

Επικοινωνιακό πλαίσιο:

Ομιλία σε μαθητικό συνέδριο

Γλώσσα:

Ύφος σοβαρό με στοιχεία προφορικότητας.

Προσφώνηση,

Πρόλογος/Εισαγωγή:

Αφόρμηση από επικαιρότητα.

Κυρίως θέμα:

- Παρουσίαση σύγχρονου τρόπου διατροφής
- Υιοθέτηση αρνητικών συνηθειών: προπαρασκευασμένα γεύματα, με συντηρητικά
- Επιπτώσεις για την ατομική υγεία
- Παχυσαρκία
- Κακή φυσική κατάσταση
- Προβλήματα υγείας
- Υψηλό κόστος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης
- Επιπτώσεις για τον πλανήτη

- Κατασπατάληση φυσικών πόρων
- Επισιτιστικό πρόβλημα

Επίλογος: Παρότρυνση για υιοθέτηση της μεσογειακής διατροφής

Αποφώνηση

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ

Αγαπητοί Σύεδροι,

Με ιδιαίτερη χαρά το σχολείο μας συμμετέχει στο μαθητικό συνέδριο που διοργανώνεται για την Παγκόσμια Ημέρα Διατροφής. Ως εκπρόσωπος του σχολείου μου, έχω την τιμή να διατυπώσω τις σκέψεις και τους προβληματισμούς μας για τις διατροφικές μας συνήθειες.

Σήμερα η επιστήμη και η τεχνολογία μάς έχουν βοηθήσει να αντιληφθούμε τα οφέλη της μεσογειακής διατροφής. Ωστόσο, η καθημερινή εμπειρία μας αλλά και τα στατιστικά στοιχεία αποδεικνύουν το αντίθετο. Από μικρή ηλικία καταναλώνουμε τροφές ιδιαίτερα βλαβερές για την υγεία μας αλλά και για τη φύση. Τροφές με συντηρητικά που ο τρόπος επεξεργασίας τους επιβαρύνει το περιβάλλον με ρύπους και λύματα, ενώ ταυτόχρονα η συσκευασία τους χρησιμοποιεί τεράστιες ποσότητες πλαστικού, που δεν ανακυκλώνεται. Τέλος, η υπερκατανάλωση τροφής ευθύνεται για τον σφαγιασμό πολλών ζώων, τα οποία συχνά «δηλητηριάζουμε» με ορμόνες και αντιβιοτικά, ώστε να αυξηθεί η ποσότητα του γάλακτος και του κρέατος.

Οι επιπτώσεις στην υγεία μας είναι σοβαρές. Υψηλά ποσοστά παχυσαρκίας από την παιδική ηλικία, κακή φυσική κατάσταση και σοβαρά προβλήματα υγείας σε όλη τη διάρκεια της ενήλικης ζωής. Τροφές γεμάτες λιπαρά, που ευθύνονται για την αύξηση κρουσμάτων διαβήτη και άλλων ασθενειών, ενώ ταυτόχρονα τα συντηρητικά και τα άλλα χημικά πρόσθετα ενοχοποιούνται για καρκινογενέσεις και αυτοάνοσα. Για αυτό είναι καλό να καταναλώνουμε περισσότερα φρούτα και λαχανικά βιολογικής καλλιέργειας, να μειώσουμε το κρέας, να επιλέξουμε την παραδοσιακή μεσογειακή διατροφή.

Συγκεφαλαιώνοντας, πόσο ποιοτική είναι μια τέτοια ζωή; Καθόλου. Πόσο δαπανηρή είναι για τον καθένα αλλά και για το κράτος η αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας; Τεράστια. Πόσο κακό κάνουμε στο πλανήτη; Τα δεδομένα δείχνουν ότι το μέλλον είναι δυσοίωνο κι ο πλανήτης δεν θα αντέξει το βάρος της αλόγιστης κατανάλωσης. Αναμφισβήτητα, οι επιπτώσεις είναι πολλές. Καιρός, λοιπόν, να αλλάξουμε διατροφικές συνήθειες. Το χρωστάμε στον εαυτό μας, το χρωστάμε στη φύση που μας φιλοξενεί, το χρωστάμε στις επόμενες γενιές.

Σας ευχαριστώ!

(291 λέξεις)

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1η δραστηριότητα

B1) Ο Γιωργάκης είναι ένα ευφύες και δημιουργικό πλάσμα, ιδιαίτερα δραστήριο, όπως διαφαίνεται στα χωρία «Διπλοκλειδωνόταν μες στο μαγαζί... να βράζει» και «Πού έβρισκε τόσες ιδέες...κι από μία». Παρά την αναπηρία του, αντιμετώπιζε τη ζωή με αισιοδοξία, όπως χαρακτηριστικά δηλώνει «Μια πάστα κάνει τη ζωή πιο γλυκιά, χαμογελούσε ο Γιωργάκης». Μεθοδικός, με μεράκι και ταλέντο για τη ζαχαροπλαστική «Κρατούσε σημειώσεις ...πάντα μαζί του» κι έτσι γλύκαινε τη ζωή όλων «Οι ξένοι έμεναν ...την πρώτη κουταλιά».

(78 λέξεις)

2^η δραστηριότητα

B2.α) Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο αφηγητής είναι πανταχού παρών (παντογνώστης αφηγητής). Φαίνεται να γνωρίζει τα πάντα αναφορικά με τους ήρωες, δηλαδή τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τις δράσεις των προσώπων. Χαρακτηριστικά σημεία του κειμένου όπου φαίνεται αυτό είναι τα εξής :

- «Διπλοκλειδωνόταν μες στο μαγαζί ...να βράζει»
- «Εκείνος τα έχασε ...γίνονται αυτά»
- «Με τον καιρό ... ευαγγέλιο»

(Στα παραπάνω χωρία ο αφηγητής αφηγείται σε γ' ρηματικό πρόσωπο, γεγονός που αποδεικνύει πως είναι παντογνώστης, με μηδενική εστίαση.)

B2. β) - «Μια πάστα ... γλυκιά»: Στη συγκεκριμένη πρόταση ο αφηγητής χρησιμοποιεί τη μεταφορά ως εκφραστικό μέσο. Μέσω αυτής με τρόπο ζωντανό και παραστατικό υποδηλώνει ότι τα γλυκά που έφτιαχνε ο Γιωργάκης ήταν για τον ίδιο ένας τρόπος να ξεφεύγει από τα προβλήματα και τις δυσκολίες. Με τα γλυκά η ζωή έμοιαζε πιο ευχάριστη, ανέμελη.

- « ... μα ο Γιωργάκης ... ευαγγέλιο»: Στη συγκεκριμένη πρόταση το εκφραστικό μέσο που χρησιμοποιείται είναι η παρομοίωση. Μέσω αυτού του σχήματος λόγου υποδηλώνεται η τεράστια αξία που είχε για τον Γιωργάκη το τεφτέρι στο οποίο σημείωνε τις συνταγές του, το οποίο ήταν για αυτόν ιερό, όπως ακριβώς το ευαγγέλιο. Το σχήμα λόγου της παρομοίωσης καθιστά το κείμενο παραστατικό, ζωντανό και οικείο.

3η δραστηριότητα

B3. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ

Η τροφή αποτελεί πράγματι και για μένα μέσο δημιουργικής έκφρασης, προσφοράς και ανάπτυξης σχέσεων διότι:

-πολλά από τα πιάτα που δημιουργώ τα φροντίζω όχι μόνο ως προς τη γεύση αλλά και την εμφάνιση

-το φαγητό στα οικογενειακά τραπέζια είναι ευκαιρία για κοινωνικοποίηση και διάλογο (οι οικογένειες έρχονται κοντά)

-η μαγειρική είναι ο τρόπος να ξεφεύγω από την ρουτίνα της καθημερινότητας και να κάνω τη ζωή μου «πιο γλυκιά» ή «πιο πικάντικη». Λειτουργεί για μένα ψυχοθεραπευτικά.

-πολλά γεύματα τα προσφέρω σε άλλους που έχουν ανάγκη (εθελοντισμός)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

Ο νεαρός ήρωας του αποσπάσματος αντιμετωπίζει την τροφή ως μέσο δημιουργικής έκφρασης, προσφοράς και ανάπτυξης σχέσεων. Μια τέτοια στάση ζωής με βρίσκει απόλυτα σύμφωνη. Στην καθημερινότητά μου μαγειρεύω συχνά και αυτή η δραστηριότητα λειτουργεί για μένα ψυχοθεραπευτικά, καθώς με βοηθά να ξεφεύγω απ' τη ρουτίνα και τα προβλήματα κάνοντας τη ζωή μου «πιο γλυκιά» ή και «πιο πικάντικη». Μέσα από τραπέζια οικογενειακά ή φιλικά κοινωνικοποιούμαι και ανταλλάσσω ιδέες με τους οικείους μου. Άλλωστε, η μαγειρική για μένα είναι δημιουργία, γι' αυτό και κάθε φαγητό φροντίζω να έχει άψογη γεύση μα και εμφάνιση. Τέλος, δεν είναι λίγες οι φορές που προσφέρω εθελοντικά σε άλλους ανθρώπους που έχουν ανάγκη γεύματα, γεγονός που και σε εμένα χαρίζει πληρότητα αλλά και στους συνανθρώπους μου ανακούφιση.

(121 λέξεις)